

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[російські загарбники вивезли десятки тисяч предметів мистецтва з України – МКІП](#)

[Сума збитків, завданих росією культурній сфері України, уточнюється – МКІП](#)

[МКІП: З безпекових міркувань про евакуацію предметів мистецтва не говоримо публічно](#)

[Jerry Neil стала амбасадоркою проєкту «Збережіть українську культуру»](#)

[Виїзд за кордон: у МКІП сприятимуть артистам попри скандальні історії](#)

[Найкращі твори для дітей 2022 року: премія Лесі Українки оголосила лауреаток. – Олена Барсукова](#)

[Макаров заперечив тиск на Шевченківський комітет з боку Офісу президента. – Юрій Корогодський](#)

[«Сіркою тут тхне на відстані»: Забужко відреагувала на спробу Молочнікова зняти фільм в Україні. – Наталія Гулій](#)

[Скандал навколо зйомок російського режисера Молочнікова в Україні: ЗСУ заперечили акредитацію росіянина](#)

[Розслідування щодо розкрадання \\$4,4 мільйона для кіностудії Довженка завершилося. – Поліна Горлач](#)

До дня народження Т. Шевченка

[У Канаді відбувся шевченківський концерт, на якому зібрали кошти для ЗСУ](#)

[У Таллінні українська діаспора організувала літературно-музичний вечір](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Смішна дипломатія», «войовничі» Польща й Молдова та «неспівчутлива» Україна. Огляд російської дезінформації за 9–28 лютого 2023 року. – Вікторія Наместнік](#)

Мовні питання

[Кремільн закликав владу Одеси розширити мережу курсів державної мови. – Юрій Корогодський](#)

Креативні індустрії

[Українську культуру презентують на ярмарку у Нью-Йорку](#)

Благодійність. Меценатство

[У Таллінні на тиждні проходять благодійні концерти українських музикантів](#)

[«Весна переможного року»: в Ужгороді відкривають благодійну виставку художниці з Харкова](#)

[Завдяки виставі «Емігранти»: Тарас Цимбалюк з Євгеном Олійником пожертвували велику суму ЗСУ. – Наталія Гулій](#)

[За кошти від зібраних у Києві російськомовних книг придбали пікап для ЗСУ та ортопедичні ліжка](#)

Театр

[Українські театри: ми потрібні державі не менше, аніж воїни. – Ольга Стельмашевська](#)

[Маріупольська драма. – Тетяна Когутич](#)

Музика

[Нові звуки у Музеї Ханенків: Мар'яна Головка представить унікальний камерний концерт у Києві. – Поліна Горлач](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Фільм Володимира Мули «Нація футболу» номіновано на AIPS Sport Media Awards 2022](#)

[5 фільмів на будь-який смак: Тиждень австрійського кіно оголосив програму. – Яна Ільків](#)

[Другий режисер фільму «Будинок зі скалок» Азад Сафаров: Наш фільм став адвокаційним інструментом. – Марина Баранівська](#)

[Фільм «Памфір»: історія прем'єрних показів](#)

Література. Книговидання

[У Німеччині винагородили літпремією п'ятьох перекладачів з України](#)

[«Словник війни» Остапа Сливинського видали у Німеччині. – Поліна Горлач](#)

[Презентували серію коміксів про героїчних українців. – Юлія Дутка](#)

Охорона культурної спадщини

[Запустили краудфандинговий проєкт «Спільний спадок» для збереження артефактів української культури](#)

Релігія

[Почаївська лавра, як і Києво-Печерська, повертається у користування держави.](#)

– Ткаченко

«Не буде ніякого застосування фізичної сили і насильства» – секретар РНБО про виселення УПЦ МП із Лаври

Гундяєв поскаржився Папі Римському на виселення УПЦ МП із Лаври. – Таня Матяш

Міжнародне співробітництво

Київ та Вроцлав уклали договір про співробітництво

***

Продажі вінілових платівок вперше за 35 років обігнали компакт-диски: найбільше їх купують зумери. – Поліна Горлач

Загальні питання

російські загарбники вивезли десятки тисяч предметів мистецтва з України – МКІП

«Станом на зараз тривають роботи з уточнення цифр, принаймні в тих місцях, які для нас доступні внаслідок деокупації. Області проводять цю роботу почасти самостійно, почасти за участі МКІП. Сьогодні ми говоримо про десятки тисяч переміщених предметів, якщо говорити тільки про державну частину музейного фонду. Я зараз не можу назвати цифру по архівах, це окрема категорія», – повідомила заступниця міністра культури та інформаційної політики України К. Чуєва під час пресконференції на тему: «Міжнародна допомога з порятунку пошкоджених музейних цінностей у воєнний час». Вона зазначила, що визначення точної кількості вкраденого росією є складним і тривалим процесом. За її словами, росіяни вивозили не тільки предмети мистецтва, але й документацію. «Якщо більшість документації існувала в паперовому вигляді, то зараз, коли вона втрачена, потрібно звіряти кілька джерел... Це дуже кропітка робота і вона займає час, бо колекції великі», – додала Чуєва. Вона зауважила, що зараз важко сказати, наскільки швидко буде повернуто всі культурні цінності України. «Навіть якщо ми точно знаємо, де знаходяться усі ці предмети, і якщо немає добровільного акта повернення, то такі процеси через судові розгляди можуть тривати дуже довго. Ми говоримо про роки. Будемо сподіватися, що не про десятиліття», – зазначила Чуєва. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682735-rosijski-zagarbniki-vivezli-desatki-tisac-predmetiv-mistectva-z-ukraini-mkip.html>

Сума збитків, завданих росією культурній сфері України, уточнюється – МКІП

«Зараз важко про це говорити (ідеться про орієнтовну суму збитків культурній сфері). По-перше, ідуть підрахунки. По-друге, втрати, на жаль, продовжуються. По-третє, навіть ті підрахунки, які було зроблено, наприклад, улітку минулого року разом зі Світовим банком, сягали загалом понад десять мільярдів доларів, якщо не помиляюсь, – зараз ці цифри буде уточнено. Удосконалюються методики підрахунків. Все-таки ми ніколи не стикалися з масовою потребою в цьому», – поінформувала Чуєва. Водночас вона зауважила, що оцінка втрат музейних колекцій – це окремий виклик. «Якщо методика обрахунку пошкоджень об'єктів нерухомої спадщини існувала і раніше, то з приводу втрат музейних предметів, кожен з яких унікальний і може мати різну страхову вартість, – це окремий великий виклик», – підкреслила заступниця міністра. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682920-suma-zbitkiv-zavdanih-rosieiu-kulturnij-sferi-ukraini-utocnuetsa-mkip.html>

МКІП: З безпекових міркувань про евакуацію предметів мистецтва не говоримо публічно

Заступниця міністра культури та інформаційної політики К. Чуєва зазначила, що до цього процесу залучені й інші відомства, зокрема Міністерство

внутрішніх справ. Чуєва підкреслила, що покійні міністр внутрішніх справ Д. Монастирський і його перший заступник Є. Єнін надали Міністерству культури та інформаційної політики серйозну підтримку, щоб частина безцінних музейних колекцій була убезпечена. Водночас урядовиця зауважила, що процес евакуації дуже складний. За її словами, серед основних труднощів – небезпечне транспортування та імовірна відсутність на місцях працівників культурних установ, які можуть правильно запакувати предмети. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682893-mkip-z-bezpekovich-mirkuvan-pro-evakuaciju-predmetiv-mistectva-ne-govorimo-publicno.html>

Jerry Heil стала амбасадоркою проєкту «Збережіть українську культуру»

Українська співачка та лауреатка премії Music Moves Europe Awards Jerry Heil (Я. Шемаєва) стала амбасадоркою проєкту «Збережіть українську культуру», повідомляє пресслужба Міністерства культури та інформаційної політики. Нині артистка перебуває з гастролями у Німеччині й на своїх концертах вже долучається до збору коштів на відбудову зруйнованих російською федерацією українських пам'яток та об'єктів культури. У міністерстві додають, що це вже п'ята лідерка суспільної думки, яка долучилася до проєкту. Так, до збору коштів вже долучилися С. Вакарчук, гурт Kalush Orchestra, реп-виконавець Skofka та співак Wellboy. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682760-jerry-heil-stala-ambasadorkou-proektu-zberezit-ukrainsku-kulturu.html>

Виїзд за кордон: у МКІП сприятимуть артистам попри скандальні історії

«Культура – наш інструмент боротьби з ворогом. І за кордоном, і в межах нашої країни. У зв'язку з численними зверненнями від митців з проханням залишити можливість виїзду за кордон наголошуємо на тому, що МКІП не припинило сприяти такій можливості», – йдеться у повідомленні Міністерства культури та інформаційної політики. У відомстві зауважили, що свідомі артисти продовжують боротьбу на культурному фронті і міністерство підтримує їх у цьому, але у зв'язку з випадками зловживання даної можливості конкретними особами, умови отримання дозволу на виїзд зазнали змін. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682817-viizd-za-kordon-u-mkip-spriatimut-artistam-popri-skandalni-istorii.html>

Найкращі твори для дітей 2022 року: премія Лесі Українки оголосила лауреаток. – Олена Барсукова

Оголошено лауреаток Премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки, нагороджених за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва 2022 року. Переможців названо 15 березня, повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики. У номінації «Літературні твори для дітей та юнацтва» – письменниця О. Мамчич за книжку «Як правильно ревіти?»; у категорії «Художнє оформлення книжок для дітей та юнацтва» – художниця О. Садовенко за оригінальне художнє оформлення книжки «Ти і Малевич»; у номінації «Театральні вистави для дітей та юнацтва» – І. Ципіна, режисерка-постановниця Першого академічного українського театру для дітей та юнацтва

у Львові, за створення вистави «Пливе човен». Грошова премія за перемогу у кожній з номінацій становить 20 тисяч гривень. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/15/253355/>

Макаров заперечив тиск на Шевченківський комітет з боку Офісу президента. – Юрій Корогодський

Офіс президента та В. Зеленський не впливали на ухвалення рішень Комітетом Шевченківської премії. Про це Ю. Макаров, який працював головою комітету премії, розповів в інтерв'ю «Українській правді». За словами Макарова, він «має свої політичні погляди» і «дуже обережно ставиться до влади», але водночас вдячний Офісу президента та Зеленському за зміни у сфері культури. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2023/03/15/548997_makarov_zaperechiv_tisk.html

«Сіркою тут тхне на відстані»: Забужко відреагувала на спробу Молочнікова зняти фільм в Україні. – Наталія Гулій

У мережі не вщухають розмови про російського режисера О. Молочнікова, який приїжджав до України, нібито за підтримки ОП, знімати короткометражку про дітей з Бахмута. Цей інцидент не оминула увагою й українська письменниця О. Забужко. У соцмережах поетеса зазначила, що «дуже потужна, „комплексна” російська інформатака „з усіх стволів” розгорнулася на західному фронті останнім часом». Вона впевнена, що такі ситуації можливо зупинили лише розголосом. У випадку з Молочніковим це спрацювало. «Цей сюжет поширюю сама і вас закликаю поширити, бо це вже іпсо „с особым цинизмом” – і, не сумніваюся, з мегатонним, у разі реалізації, ефектом на виході (Достоевській! „слезінка ребьонка”! „великая русская культура” оплакує українських сиріт – і тим найпереконливіше демонструє цілому світу, що це „війна путіна, а не Пушкіна”, жирнючий задум, ради такого можна пациту і „легенду” з американською кіношколою підготувати, зрештою, абикому в 2017 році „Почьотную грамоту президента російской федерації” не виписали б!) – словом, сіркою тут тхне на відстані, як із чекістських підвалів 1930-х, тож чим більше розголосу, тим ліпше, і спасибі всім, хто вчасно схопив ворога за руку – сподіваюся, всією громадою нам вдасться цю „спецоперацію” зупинити...», – написала О. Забужко і до свого допису прикріпила пост І. Цілик, яка одна з перших розповіла цю «брудну історію». Докладніше:

https://kino.24tv.ua/molochnikov-priyihav-ukrayinu-znimati-film-pro-ditey-bahmuta_n2274891

Скандал навколо зйомок російського режисера Молочнікова в Україні: ЗСУ заперечили акредитацію росіянина

Начальник Управління зв'язків з громадськістю ЗСУ, полковник Б. Сенік повідомив, що російський режисер Молочніков не звертався до ЗСУ щодо зйомок фільму про українських дітей із Бахмута та взагалі не був акредитований. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/208966/2023-03-15-skandal-navkolyomok-rosiyskogo-rezhysera-molochnikova-v-ukraini-zsu-zaperechly-akredytatsiyu-rosiyanyna/>

Розслідування щодо розкрадання \$4,4 мільйона для кіностудії Довженка завершилося. – Поліна Горлач

У вересні 2022 року НАБУ і САП повідомили про підозру колишнім головному інженеру ДП «Національна кіностудія художніх фільмів імені Олександра Довженка» та генеральному директору приватної компанії у розкраданні понад \$4,4 мільйона. 14 березня вони завершили розслідування, про що їй повідомила пресслужба НАБУ. Докладніше:

<https://suspilne.media/414999-rozsliduvanna-sodo-rozkradanna-44-miljona-dla-kinostudii-dovzenka-zaversilosa/>

До дня народження Т. Шевченка

У Канаді відбувся шевченківський концерт, на якому зібрали кошти для ЗСУ

У місті Едмонтон, столиці канадської провінції Альберта, до дня народження Кобзаря відбувся шевченківський концерт «Свою Україну любіть», під час якого на допомогу ЗСУ зібрали 4,5 тис. доларів. У святковому заході взяли участь: хор «Верховина» при Спілці української молоді, український народний хор «Вітер», хор «Дніпро», український драматичний ансамбль «Сузір'я», Курси українознавства ім. Івана Франка, Рідна школа при парафії Св. Юрія Переможця, Соломія Голяк, Оля Харабара та Валентин Шебан. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3683078-u-kanadi-vidbuvsasevcenkivskij-koncert-na-akomu-zibrali-kosti-dla-zsu.html>

У Таллінні українська діаспора організувала літературно-музичний вечір
Асоціація українських організацій в Естонії організувала у Таллінні літературно-музичний вечір до Шевченківських днів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3682741-u-tallinni-ukrainska-diaspora-organizuvala-literaturnomuzicnij-vecir.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Смішна дипломатія», «войовничі» Польща й Молдова та «неспівчутлива» Україна. Огляд російської дезінформації за 9–28 лютого 2023 року. – Вікторія Наместнік

Впродовж трьох тижнів агітпроп поширював фейки й маніпуляції щодо міжнародних візитів В. Зеленського та Джозефа Байдена, планів Польщі й Молдови щодо України, а також паразитував на причинах і наслідках землетрусів у Туреччині й Сирії. Докладніше:

<https://detector.media/monitoring-internetu/article/208997/2023-03-16-smishna-dyplomatiya-voyovnychi-polshcha-y-moldova-ta-nespivchutlyva-ukraina-oglyad-rosiyskoi-dezinformatsii-za-928-lyutogo-2023-roku/>

Мовні питання

Кремінь закликав владу Одеси розширити мережу курсів державної мови. – Юрій Корогодський

«Потрібно попрацювати над тим, щоб в Одесі й Одеській області значно збільшити мережу мовних курсів. Сьогодні в Україні діє понад 450 безкоштовних майданчиків із вивчення української мови, з яких в Одеській області – лише 18. Цього недостатньо при такому величезному запиті на них», – підкреслив Уповноважений із захисту державної мови Т. Кремінь. За його словами, згідно з результатами соціологічних досліджень близько 40% жителів Одеської області вважають недостатній рівень володіння мовою перепорою на шляху переходу на українську. «Влада має забезпечити доступ до вивчення української мови. При кожному університеті, при кожній бібліотеці мають бути безкоштовні або профінансовані з місцевих бюджетів курси та розмовні клуби», – наголосив уповноважений. Крім того, Кремінь розповів, що 2022 року на адресу Секретаріату уповноваженого надійшло 186 повідомлень про порушення вимог мовного законодавства, що стосувалися Одеської області, а 2023 року – 87 звернень громадян. Найпроблемнішими на території Одеської області омбудсмен назвав сфери освіти, обслуговування, транспорту та порушення мовного закону представниками органів місцевої влади та самоврядування. Джерело:

https://lb.ua/news/2023/03/15/548975_kremin_zaklikav_vladu_odesi.html

Креативні індустрії

Українську культуру презентують на ярмарку у Нью-Йорку

У Нью-Йорку 24–26 березня відкриється ярмарок «i am u are», де буде представлено українські проекти від креативних індустрій. «Понад 120 українських проектів та брендів презентують свій продукт – від технологічних стартапів та держави в смартфоні до мистецтва і моди. Частину прибутку з події передадуть через United24 на відбудову України», – йдеться в повідомленні Міністерства культури та інформаційної політики України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682914-ukrainsku-kulturu-prezentuut-na-armarku-u-nujorku.html>

Благодійність. Меценатство

У Таллінні на тижні проходять благодійні концерти українських музикантів

У великій залі Естонської академії музики та театру 14 березня відбувся концерт класичної музики двох українських музикантів (Є. Кострицький та О. Гринюк), 16 березня тут же пройде концерт студентів з України, які зараз навчаються в Академії. Обидва заходи – благодійні, зі збором коштів на підтримку України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3683099-u-tallinni-na-tizni-prohodat-blagodijni-koncerti-ukrainskih-muzikantiv.html>

«Весна переможного року»: в Ужгороді відкривають благодійну

виставку художниці з Харкова

В Ужгороді, в Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая, стартує благодійна виставка художниці з Харкова С. Морозюк «Весна переможного року». Експонуватиметься понад 30 творів. Половину коштів від продажу картин віддадуть на 128-му бригаду. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3683041-vesna-peremoznogo-roku-v-uhgorodi-vidkrivaut-blagodijnu-vistavku-hudoznici-z-harkova.html>

Завдяки виставі «Емігранти»: Тарас Цимбалюк з Євгеном Олійником пожертвували велику суму ЗСУ. – Наталія Гулій

Т. Цимбалюк та Є. Олійник, які беруть участь у проєкті «Емігранти», пожертвували велику суму на допомогу Збройним силам України. Вони виділили 120 тис. грн для наших героїв з останнього туру вистави. Раніше, восени та взимку, вони також допомагали ЗСУ, але не публікували цю інформацію в соціальних мережах. Нещодавно актори відремонтували машини для ЗСУ, купили бронешилети й різноманітні тактичні засоби. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/taras-timbalyuk-pozhertvuvav-120-tisyach-griven-zsu-zavdyaki_n2274749

За кошти від зібраних у Києві російськомовних книг придбали пікап для ЗСУ та ортопедичні ліжка

Муніципальна книгарня «Сяйво книги» продовжує допомагати українським захисникам завдяки коштам, отриманим від переробки російськомовних книг. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/3682910-za-kosti-vid-zibranih-u-kievi-rosijskomovnih-knig-pridbali-pikap-dla-zsu-ta-ortopedicni-lizka.html>

Театр

Українські театри: ми потрібні державі не менше, аніж воїни. – Ольга Стельмашевська

«Одеський академічний музично-драматичний театр імені Василя Василька вже не вперше задає тренд. Директорка закладу Ю. Пивоварова ініціювала та організувала вельми важливу дискусію „Театральна діяльність в умовах повномасштабної війни: виклики, досягнення, перспективи”. Дискусія не просто на часі – вона показує стан речей у тих театрах, які не містять у своїй назві визначення „національний”, а значить із багатьма викликами воєнних реалій мають справлятися, розраховуючи тільки на себе. Тож, такі об’єднання, очевидно, не просто корисні й дієві, а й матимуть суто практичні, позитивні наслідки. Озброївшись відповідним гаслом – „Порятунок потопаючих – справа рук самих потопаючих”, – український театр в Одесі зібрав досить широке представництво директорів театрів з різних регіонів України. Перед цією актуальною та відкритою дискусією Одеса провела справжню „артпідготовку” черговою провокативною та резонансною прем’єрою – „Карпатський вестерн”, – найпродуктивнішого режисера країни і головного режисера театру – М. Голенка». Участь у дискусії брали: О. Книга – генеральний директор-художній керівник Херсонського музично-драматичного театру ім. М. Куліша, якого було

викрадено рашистами на початку окупації Херсона; А. Свистун – директор-художній керівник Миколаївського академічного художнього драматичного театру, постраждалого від нещадних обстрілів; С. Мазаний – директор-художній керівник театру «Драмком» із прифронтового Дніпра. До них доєдналися: директор-художній керівник Рівненського академічного українського музично-драматичного театру – В. Петрів та І. Батько-Ступка – директорка-розпорядниця київського театру «Сузір'я». Серед учасників і спікерів дискусії також було багато журналістів місцевих та всеукраїнських ЗМІ, театральний блогер, експерти всеукраїнського театального фестивалю-премії «ГРА», директорка департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської ОДА О. Олійник, менеджерка культурологічних проєктів, радниця міського голови О. Павлова, директорка Одеської обласної філармонії Г. Зіцер та директорка-художня керівниця Одеського театру юного глядача ім. Юрія Олеші О. Бурлай-Пітерова. Автор детально розповідає про теми, які звучали під час заходу, а резюмуючи, зазначає: «Хочеться вірити, що після цієї дискусії будуть напрацьовані відповідні документи, звернення, знайдені вірні логістичні шляхи внесення змін у класифікатор професій (Мінекономіки) тощо. Можливо, кейс, започаткований Одеським театром, стане в нагоді й Мінкульту для проговорення та дієвого вирішення проблемних питань, які накопичилися. Про перспективи свідчить і той факт, що саме театр імені Василька – в авангарді важливих рушійних процесів, таких необхідних місту зі своєю мовною специфікою (згадаймо нещодавній скандал з російськомовною прем'єрою на другому році повномасштабного вторгнення у театрі музкомедії ім. Михайла Водяного) та й усьому південному регіону. Адже сьогодні, як ніколи, потрібно обмінюватися ідеями задля спільного подолання криз різного ступеня складності, впроваджувати працюючі практики, передбачати і долати гуманітарні виклики наступних періодів, формувати стратегію розвитку новітнього українського театру і тим самим стимулювати державу створити стратегію розвитку української культури». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682819-ukrainski-teatri-mi-potribni-derzavi-ne-mense-aniz-voini.html>

Маріупольська драма. – Тетяна Когутич

16 березня – річниця одного з найбільших військових злочинів росії з часу вторгнення рф на територію України. Тоді на будівлю Донецького академічного обласного театру в Маріуполі було скинуто авіаційну бомбу. Загинули сотні людей, котрі там переховувалися від обстрілів. У роковини цієї трагедії театр із Маріуполя покаже в Ужгороді документальну виставу «Маріупольська драма». П'єсу створив письменник, драматург О. Гаврош – протягом двох місяців він інтерв'ював акторів релокованого в Ужгород Донецького академічного обласного драматичного театру – обласного академічного драматичного театру в Маріуполі. Грають виставу надзвичайно рідко. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682876-mariupolska-drama.html>

Музика

Нові звуки у Музеї Ханенків: Мар'яна Головка представить унікальний камерний концерт у Києві. – Поліна Горлач

26 березня у Музеї Ханенків співачка та солістка формації NOVA OPERA М. Головка у камерному супроводі гітариста Д. Донцова та віолончеліста А. Замкова проведе концерт українського сучасного романсу «Два крила». За словами організаторів, це буде зібранням авторських композицій та творів українських композиторів періоду «відлиги». Докладніше:

<https://susplne.media/415179-novi-zvuki-u-muzei-hanenkiv-marana-golovko-predstavit-unikalnij-kamernij-koncert-u-kievi/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм Володимира Мули «Нація футболу» номіновано на AIPS Sport Media Awards 2022

Документальна стрічка «Нація футболу» боротиметься за найвище міжнародне визнання у галузі спортивних медіа. Проєкт номіновано на здобуття AIPS Sport Media Awards 2022 у категорії Video Documentary. Оголошення результатів та церемонія нагородження відбудуться в Сеулі 9 травня. Фільм створено Teleprostir Studio за підтримки Держкіно й Міністерства культури та інформаційної політики України. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/natsiia-futbolu-aips-sport-media-awards-2022/>

5 фільмів на будь-який смак: Тиждень австрійського кіно оголосив програму. – Яна Ільків

Від 30 березня до 5 квітня в київському кінотеатрі «Жовтень» відбудеться фестиваль «Тиждень австрійського кіно». До програми увійшли 5 фільмів різних жанрів, усі вони є найбільш яскравими та резонансними австрійськими стрічками 2021–2022 років. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/11tizden-avstrijskogo-kino-program/>

Другий режисер фільму «Будинок зі скалок» Азад Сафаров: Наш фільм став адвокаційним інструментом. – Марина Баранівська

А. Сафаров, другий режисер і лінійний продюсер фільму «Будинок зі скалок», який цього року було номіновано на «Оскар» у номінації «Найкращий документальний фільм», дав інтерв'ю «Голосу Америки». Він розповів, чи розчарований тим, що йому та його колегам не вдалось здобути нагороду від Американської кіноакадемії, а також поділився своїм баченням того, як протидіяти російським фейкам та реалізовувати українську культурну експансію на Заході вже зараз, до перемоги України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/208988/2023-03-15-drugyy-rezhyser-filmu-budynok-zi-skalok-azad-safarov-nash-film-stav-advokatsiynym-instrumentom/>

Фільм «Памфір»: історія прем'єрних показів

Режисером та автором сценарію фільму є Д. Сухолиткий-Собчук. Розповідається про фестивальну історію стрічки, касові збори в різних країнах, реакції глядачів, запланований прокат у таких країнах, як: Італія, Польща,

Україна, країни Балтії, Словенія, Канада, Британія, Ірландія, виставку «Памфірова Маланка. Танець смерті та життя» у співавторстві з Національним центром «Український дім» як окрему частину проєкту тощо. Докладніше:

https://lb.ua/blog/filmcritics/548960_film_pamfir_istoriya_premiernih.html

Література. Книговидання

У Німеччині винагородили літпремією п'ятьох перекладачів з України

Престижну німецьку літературну відзнаку Kunststiftung NRW – Straelener Translation Prize отримали п'ять перекладачів і перекладачок з України: М. Белорусець, Х. Назаркевич, Г. Петросаняк, Р. Свято, Н. Ваховська. Вони отримали нагороду за художні переклади з німецької мови – по 10 тисяч євро. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-nimechchyni-vynahorodyly-litpremiieiu-p-iatokh-perekladachiv-z-ukrainy/>

«Словник війни» Остапа Сливинського видали у Німеччині. – Поліна Горlach

У Німеччині вийшов «Словник війни» («Wörter im Krieg»), проєкт українського поета, перекладача та літературознавця О. Сливинського. «Війна змінює значення слів. Деякі значення стають тупими, їх доводиться гострити, як ніж точильним каменем. Інші стають настільки гострими, що на них неможливо дивитися», – зазначають на сайті видавництва. Українського варіанту книжки поки ще немає – саме німецький переклад є першою публікацією проєкту. «„Словник” вже перекладено на понад 15 мов, і невдовзі, крім українського, вийдуть польське, словацьке, румунське, грузинське, корейське видання», – зауважив Сливинський. Докладніше:

<https://suspilne.media/415686-slovník-vijni-ostapa-slivinskogo-vidali-u-nimeccini/>

Презентували серію коміксів про героїчних українців. – Юлія Дутка

Мальюписи з серії «Українці. Поступ» – повноколірні випуски на 54 сторінки. Створені для читачів від восьми років. Проєкт почався з історій, які хотілося розповісти всьому світові, зокрема Західній Європі, про реальних героїв з України, які пройшли та проходять через важкі випробування і зберігають при цьому людяність. Серію започаткували в межах ініціативи «Семантичний корпус». Перший номер серії коміксів «Українці. Поступ» має назву «Небо Чекає». Він не тільки розповідає свою версію подій в українському небі, а й натякає західній публіці, наскільки для оборони потрібні літаки. «Всього нами було створено 16 ідей для коміксів, 13 з яких вже написано у вигляді готових сценаріїв, 7 відмальовано професійною командою ілюстраторів. Для першого номеру ми зібрали ті ідеї, які безпосередньо пов'язані із нашими героїчними захисниками», – коментує перший випуск автор ідеї серії «Українці. Поступ» Д. Блощинський. Поряд з мальюписами, проєкт реалізував шість документальних фільмів, записав історії 90 українців та провів 90 фотосесій за тематикою «Міста та їхні герої». Докладніше:

<https://tyktor.media/novyny/komiks-pro-ukraintsiv/>

Охорона культурної спадщини

Запустили краудфандинговий проєкт «Спільний спадок» для збереження артефактів української культури

В Україні запустили краудфандинговий проєкт «Спільний спадок», у межах якого активісти викуповуватимуть старовинні українські речі, знайдені у вільному продажу, а потім – передаватимуть їх до музеїв, щоб зберегти. Музей Івана Гончара став першим партнером проєкту. Наразі команда сконцентрується на пошуку традиційного народного вбрання та інших виробів для фондів музею, фахівці якого допомагатимуть визначати оригінальність та цінність знайдених предметів. Щоб долучитися до цієї культурної місії, достатньо стати меценатом «Спільного спадку» на Patreon. «За останній рік в Україні значно виріс ринок купівлі-продажу давніх традиційних речей. Велика пропозиція на ринку сприяє тому, що дуже цінні екземпляри вивозяться з України назавжди або ж перекроюються на блокноти чи наволочки. Але разом з тим це створює і нові можливості – тепер нам значно простіше відшукати справжні скарби та зберегти їх у музеях для наступних поколінь», – зауважує ініціаторка та кураторка проєкту А. Божнюк. Джерело:

<https://platfor.ma/zapustyly-kraudfandygovyj-proyekt-spilnyj-spadok-dlya-zberezhennya-artefaktiv-ukrayinskoyi-kultury/>

Релігія

Почаївська лавра, як і Києво-Печерська, повертається у користування держави, – Ткаченко

О. Ткаченко, міністр культури та інформаційної політики України, 15 березня доєднався до ефіру на телеканалі «Ми-Україна». Він розповів про умови розірвання оренди користування українськими лаврами УПЦ МП. Щодо Почаївської лаври, то, за словами О. Ткаченка, термін її оренди з боку УПЦ МП завершився. Тепер у Почаївській Успенській лаврі розпочато процеси з повернення майна держави. «Керівником Почаївської лаври подано позов до суду щодо того, щоб повернули церкву, з якою закінчився договір користування УПЦ МП на території лаври. Священик, який керує в Почаївській лаврі, не допустив представників заповідника до церкви, у зв'язку з чим має відкритися кримінальне провадження щодо перешкоджання користування майном держави. Таким чином у Почаївській лаврі цей процес розпочався. Також будуть і деякі інші процеси стосовно інших установ, де припинили діяти договори оренди або користування відомими об'єктами, які належать до історичної спадщини України», – підсумував міністр. Джерело:

https://risu.ua/pochayivska-lavra-yak-i-kiyev-pecherska-povertayetsya-u-koristuvannya-derzhavi--tkachenko_n137529

«Не буде ніякого застосування фізичної сили і насильства» – секретар РНБО про виселення УПЦ МП із Лаври

Секретар РНБО О. Данілов запевнив, що влада не збирається вдаватися до якихось форм фізичної сили і насильства у питанні виселення представників

УПЦ МП з місць, де вони орендують приміщення, зокрема з Києво-Печерської лаври. «Ми – не російська федерація. Але ми точно будемо виконувати те, що належить нам, з урахуванням тих нормативно-правових актів, які є на нашій території», – наголосив він. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-danilov-upts-mp-veselennia/32319899.html>

Гундяєв поскаржився Папі Римському на виселення УПЦ МП із Лаври. – Таня Матяш

Очільник РПЦ патріарх кирило написав листа Папі римському Франциску, в якому поскаржився на виселення УПЦ МП із Києво-Печерської лаври. Про це розповів посол України у Ватикані А. Юраш в ефірі національного телемарафону. Посол зазначив, що російська дипломатія активно працює над контактами зі святим престолом, а РПЦ навіть не приховує того, що УПЦ МП є її невід'ємною частиною. За його словами, Франциск згадав ситуацію з Лаврою на ранковій аудієнції 15 березня, де заявив про необхідність збереження релігійних свобод. Він зазначив, що Ватикан хоче зберегти відносини з РПЦ. Докладніше:

https://lb.ua/world/2023/03/15/548954_gundyaiev_poskarzhivsyia_papi_rimskomu.html

Міжнародне співробітництво

Київ та Вроцлав уклали договір про співробітництво

Київ та одне з найбільших польських міст Вроцлав підписали угоду про співробітництво, в тому числі у повоєнному відновленні Києва, а також у сфері культури. Докладніше:

https://lb.ua/news/2023/03/15/548992_kiiv_vrotslav_uklali_dogovir_pro.html

***

Продажі вінілових платівок вперше за 35 років обігнали компакт-диски: найбільше їх купують зумери. – Поліна Горлач

У 2022 році вінілові платівки випередили компакт-диски – їх було продано 41 мільйон одиниць проти 33 мільйонів проданих CD. Про це йдеться у щорічному звіті про доходи Американської асоціації звукозапису (RIAA). У звіті зазначають, що продажі вінілових платівок повільно росли впродовж останніх 16 років, і тепер на них припадає 71% усіх доходів від фізичних музичних форматів. Докладніше:

<https://suspilne.media/415275-prodazi-vinilovih-plativok-vperse-za-35-rokiv-obignali-kompakt-diski-najbilse-ih-kupuut-zumeri/>

Випуск підготував

головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;

Зворський А. С.,

тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm